

A Magyar Köztársaság nevében!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Iványi Ágnes ügyvéd (2030 Érd, Citromfa u. 34.) által képviselt (.....) felperesnek a dr. Borza Anita ügyvéd (8000 Székesfehérvár, Zichy liget 5.) által képviselt (.....) alperes elleni 10.688.060 forint és járulékai megfizetése iránti perében a Fejér Megyei Bíróság 2007. június 6-án kelt G.40.028/2006/23. számú ítélete ellen az alperes által benyújtott fellebbezés folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200.000 (kétszázezer) forint másodfokú perköltséget, az államnak külön felhívásra 641.300 (hatszáznegyvenegyezer-háromszáz) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Felperes a 2002. január 31-én hatályos alapszabálya szerint a tej-termék piac összehangolására létrehozott országos kiterjedésű társadalmi szervezet, célja a tejtermelés, a feldolgozás, a kereskedelem, a fogyasztás összhangjának megteremtése a piacgazdaság feltételei között. Az alapszabály 6. pontja tartalmaz rendelkezést a tag kötelezettségeire nézve. E szerint a tag köteles a testületi döntéseket betartani, a tagdíjat megfizetni, a küldöttközgyűlés által meghatározott egyéb befizetési kötelezettségének, így például intervenciós alapba befizetési

kötelezettségének eleget tenni. Az okirat 7. pontja értelmében a felperes legfelsőbb irányító szerve a küldöttközgyűlés, amely a tagok képviselőiből áll.

Alperes a felperesnek, mint tejtermelő és mint tejfeldolgozó is tagja volt 1996. január 16-ától 2004. december 31-ig.

Felperes küldöttközgyűlése 2002. január 31-én tárgyalta a 2002. évi EU-csatlakozási díjfizetési kötelezettségről és 67 „igen” és 5 ellenszavazattal 4/2002./01.31./ szám alatt határozatot hozott. A határozat 1. pontja rögzítette, 2002. évben az EU-csatlakozási alapba befizetendő csatlakozási díj összege literenként 7,20 forint, melynek befizetését a termelői és feldolgozói oldal 3,60 Ft/l-3,60 Ft/l összegben vállalja az értékesített, illetve felvásárolt tej után.

A 2. pont úgy rendelkezett, az 1. pontban foglalt kötelezettségvállalás hatályba lépésének feltétele, hogy a Földművelésügyi és Városfejlesztési Minisztérium (FVM) a tejszervezet zavarok kezeléséhez 1,5 milliárd forint támogatást biztosít és az erről szóló rendeletet legkésőbb 2002. február 25-ig kihirdeti (2.1. pont), valamint a küldöttközgyűlés elfogadja, hogy az imitált és helyettesített tejalapú termékeket gyártó vagy ilyen termékeket felhasználó tagok a termékek tejhelyettesítő hányada után 2002-ben az EU-csatlakozási alapba 7,20 Ft/l összegű befizetést kötelesek teljesíteni (2.2. pont).

A 3. pontban felhatalmazták az Elnökséget az önköltségi ár alatt történő belföldi értékesítés megakadályozása céljából szabályrendszer kidolgozására.

A 4. pontban pedig arra hatalmazták fel az Elnökséget, hogy meghatározza annak módját, az FVM által nyújtandó 1,5 milliárd forint összegű támogatásának megfelelő összeget a jogosultak milyen rend szerint fizetik be az EU-csatlakozási alap javára.

A felperes küldöttközgyűlése a 4/2002/01.31./ számú határozat 2.2. pontjában írtak szerinti - az imitált, illetve tejhelyettesítő termékekre vonatkozó - határozatát a 11/2002. szám alatt meghozta.

A 4/2002. számú határozat 2.1. pontjában hivatkozott támogatásról pedig az FVM az EU minőségi követelményeknek megfelelő tejtermékek értékesítésének ösztönzéséről szóló 22/2002.(III.30.) FVM számú, 2002. március 30-án kihirdetett rendeletével határozott.

E rendelet 2.§ (1)-(2) bekezdése értelmében 2002. január 1. és 2002. december 31. közötti időszakban felvásárolt extra minőségű tehéntej után mindösszesen 1,5 milliárd forint minőségi támogatás volt igénybe vehető, melynek mértékét literenként 1,2 forintban állapították meg.

A 3.§ úgy rendelkezett, a támogatási keret kimerüléséig pályázat útján a támogatást az a természetes személy, jogi személy, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság (feldolgozó) veheti igénybe, aki igazolja az átvett tej kvótával való lefedettségét (a)pont), a felvásárolt extrának minősített tejet érvényes

termékértékesítési szerződés alapján vette át (b) pont) és megfelel a rendeletben foglalt egyéb feltételeknek (c) pont).

(A 4.§ (4) bekezdése értelmében a támogatást az adóhatóságtól lehetett igényelni, amelyhez mellékelni kellett az pályázat elfogadásáról szóló igazolását is.)

Felperes 2002. augusztus 30-i küldöttközgyűlése 100/2002/08.30./ számú határozattal a forráshiány pótlása céljából a termelői és feldolgozó oldalra nézve 2002. augusztus 1-jétől további 1,45 forint literenkénti befizetési kötelezettséget írt elő, utalva arra, az FVM 2 milliárd forintos ajánlatát elfogadja.

Ezzel a tejtermelők és feldolgozók EU-csatlakozási alapba fizetendő díja literenként 3,60 forintról 5,05 forintra növekedett.

Az FVM a 83/2002./IX.5./ számú rendeletével a 22/2002. számú rendeletet úgy módosította, az igénybe vehető támogatás összegét 3,5 milliárd forintra felemelte.

Alperesnek a felperes részére küldött havi részletes termelési, értékesítési adatai alapján 2002. évre 5.326.786 forint termelői, továbbá 5.361.274 forint feldolgozó EU csatlakozási díjfizetési kötelezettsége keletkezett összesen 10.688.060 forint értékben.

Felperes alperest többször (2003. február 14-én, február 20-án, április 11-én, december 10-én, 2005. május 27-én) felszólította fizetési kötelezettsége teljesítésére.

Alperes vitatta a 4/2002. számú határozat hatálybalépését, a kiállított számlákat jogtalanoknak tekintette, s utalva az önköltségi ár alatti értékesítés tilalmának hiányában bekövetkezett kárára, a fizetést megtagadta.

Felperes 2005. augusztus 22-én előterjesztett keresetében alperest 10.688.060 forint tejtermelői és feldolgozó EU csatlakozási díj, valamint ezen összeg után 2002. október 1-jei középarányos időtől számított évi 11 % késedelmi kamat és perköltség megfizetésére kérte kötelezni a 4/2002. és a 100/2002. számú küldöttközgyűlési határozatok alapján. Előadta, az alapszabály értelmében alperes köteles az érvényes, általa meg nem támadott határozatok alapján tagdíjfizetési kötelezettségének eleget tenni. Utalt arra, a 4/2002. számú határozat 2. pontjában írt feltételek teljesültek, az FVM a támogatási összeget biztosította. Kitért arra is, az önköltségi ár alatt történő értékesítés megakadályozására a szabályrendszer kidolgozása, alkalmazása nem volt a 4/2002. számú határozat 1. pontja hatálybalépésének feltétele, a kidolgozott feltételek bevezetése, az önköltségi ár alatti értékesítés szankcionálása a versenytörvénybe ütközés miatt maradt el.

Hangsúlyozta, alperes az 1989. évi II. törvény 10.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a határozatokat nem támadta meg, tartalmukat utóbb nem teheti vitássá.

Azösszepszerűség alátámasztására csatolta alperes 2002. évre vonatkozó feldolgozói és termelői havi adatszolgáltatási lapjait, a kiállított számlákat, valamint ezek alapján a termelői és feldolgozói tartozásáról év-hónap bontásban készített kimutatásokat literszám, a literenként fizetendő összeg (3,60, illetőleg 5,05 forint), az így kiszámított díj, számlaszám feltüntetésével.

Alperes a kereset elutasítását, felperes perköltségben marasztalását kérte. A kereset jogalapját és összepszerűségét is vitatta. Vitatta, a 4/2002. számú határozat 1. pontjában foglalt termelők és feldolgozók közötti „megállapodás” hatálybalépésének tényét a határozat 2., 3. és 4. pontjában foglalt feltételek teljesülése hiányában. Előadta, a határozat feltételként jelölte meg az FVM rendelet 2002. február 25-ig történő kihirdetését, a belföldi önköltségi ár alatti értékesítés tilalmát, ezzel összefüggésben szabályrendszer kidolgozását. Hangsúlyozta, a rendelet a meghatározott időpontig nem került kihirdetésre, a szabályrendszert nem alkották meg, 2002-ben csak önköltség ár alatt lehetett belföldön értékesíteni, ezért a megállapodás nem hatályosult. Mindezekből következően felperes a határozatot tévesen értelmezi, fizetési kötelezettsége nem áll fenn. Utalt arra is, a 22/2002. FVM számú rendelet megalkotása nem jelenti a tényleges támogatás folyósítását, nincs tudomása arról, az exportőrök az állami támogatáshoz hozzájutottak-e, és nem igazolt, hogy a 100/2002. számú határozatban írt 2 milliárd forint támogatás folyósítása megtörtént-e. Előadta azt is, a támogatásra nem pályázhattak, arra nem voltak jogosultak.

A kereset összepszerűségére nézve úgy nyilatkozott, felperes nem adott pontos, nyomon követhető kimutatást a tartozásra. Azt nem vitatta, hogy a feldolgozott, illetőleg termelt tej mennyiségére nézve a csatolt iratokban szereplő adatok valóságok.

Felperes hangsúlyozta, a hatálybalépés szempontjából annak volt jelentősége az 1,5 milliárd forintos támogatás megérkezett, nem pedig a rendelet kihirdetési időpontjának, mivel a tagok által befizetendő összeg mértékét már a támogatást figyelembe véve kalkulálták. Az FVM a 2 milliárd forint támogatást szintén biztosította. E körben előadta, a támogatást a feldolgozóknak kellett igénybe venniük az adóhatóságtól, majd a felvett összeget az EU csatlakozási alapba fizették be.

Az elsőfokú bíróság tanúként hallgatta meg alperes perbeni időszakban volt elnökét, valamint a 4/2002. számú határozatot megszővegező ügyvédet.

..... egyebek mellett előadta, a 4/2002. számú határozatot nem támadták meg.

..... úgy nyilatkozott, a 4/2002. számú határozat 3. és 4. pontjában írtak a hatálybalépés feltételét nem képezték, azzal csak összefüggtek. A 2002. február 25-

i dátumnak nem volt különösebb jelentősége, az volt a lényeg, a támogatást minél előbb megkapják.

Az elsőfokú bíróság 2007. június 6-án kelt G.40.028/2006/23. számú ítéletével kötelezte alperest 10.688.060 forint, valamint ezen összeg után 2003. január 1-jétől 2004. december 31-ig évi 11 %, 2005. január 1-jétől a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamat, valamint 624.770 forint perköltség felperesnek, 641.300 forint illeték államnak megfizetésére.

Az ítélet indokolása szerint alperes a felperesi alapszabály értelmében köteles a küldöttközgyűlési határozatokkal elrendelt EU csatlakozási díjfizetési kötelezettségének eleget tenni, az 1989. évi II. törvény 10.§ (1) bekezdésében biztosított megtámadás hiányában a határozat rá nézve kötelező. A határozat szövegezése szerint a hatálybalépésének nem volt feltétele a 3. pontban írt szabályrendszer kidolgozása, s ezt támasztja alá tanúvallomása is. Az FVM a 2.1. pontban foglalt 1,5 milliárd forint támogatást biztosította, a rendelet kihirdetésének 2002. március 30-i időpontja között a határozat hatályosulása szempontjából. A fizetési kötelezettség hatályosult, alperes termelői és feldolgozó minősége folytán tartozik az általa értékesített, illetve felvásárolt tej literje után 7,20 forintot megfizetni. Ezen összeg emelkedett a 100/2002. számú határozattal 2002. augusztus 1-jétől termelői és feldolgozó oldalanként 1,45 forinttal, e fizetési kötelezettség azonban feltételhez kötve nem volt, ezért alperest a növelt összegű díjfizetési kötelezettség is terheli. Az összegszerűség körében rámutatott, a számítás alapjául szolgáló adatok helytállóságát alperes nem vitatta, ezért a keresetben írt összeg szerinti marasztalásának volt helye.

Az ítélettel szemben alperes fellebbezett. Az ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását, felperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Változatlanul állította, a 4/2002. számú határozat hatálybalépéséhez szükség lett volna arra, az FVM 1,5 milliárd forint támogatást biztosítson legkésőbb 2002. február 25-ig kihirdetett rendelettel, a küldöttgyűlés elfogadja, hogy az imitált és helyettesített tejalapú termékeket gyártó vagy ilyen termékeket felhasználó tagok a termékeket tejhelyettesítő hányada után a 2002. évben az EU csatlakozási alaphoz literenként 7,20 forint befizetést teljesítsenek, továbbá arra is, az elnökség kidolgozza az önköltségi ár alatt történő belföldi értékesítés megakadályozására irányuló szabályrendszert, valamint az elnökség meghatározza, az 1,5 milliárd forint összegű támogatásnak megfelelő összeget a jogosultak milyen rendszer szerint fizetik be az EU csatlakozási alapba. Álláspontja szerint a határozat ezen részei szorosan összefüggnek, egymástól elválaszthatatlanok, tévesen értelmezte a határozat tartalmát az elsőfokú bíróság akként, feltételt csak a 2. pontban foglaltak jelentettek. A tejpiacon keletkezett túlermelés, értékesítési nehézségek szabályozásához a 3. és 4. pontban írtak is hozzátartoztak. Utalt arra, kötelezettséget csak úgy tudtak elfogadni, amennyiben a költséget utóbb kitermelik, ehhez azonban bevételre volt szükség. A megtámadási jogra nézve kifejtette, a

megtámadási határidő alatt ki sem derülhetett, fizetési kötelezettségének felperes mulasztása miatt nem tud eleget tenni. Sérelmezte, az elsőfokú bíróság kritika nélkül átvette felperes korábbi képviselőjének,k tanúvallomását, a rendelet megjelenésének időpontját ugyancsak lényegtelennek minősítette, nem vizsgálta a határidő meghatározásának körülményeit, nem értelmezte pontosan e körben a határozat szövegét, s ebből következően tévesen állapította meg fizetési kötelezettségét. Hivatkozott arra is, az önköltségi ár alatti értékesítés miatt kár érte, vagyoni helyzete sem tette lehetővé a díjfizetést.

Fellebbezési tárgyaláson tett szóbeli kiegészítésében hangsúlyozta azt is, a perbeli határozat valójában tartalma szerint a termelői és feldolgozó oldal polgári jogi megállapodásának minősül, s a feltételek megvalósulása hiányában „semmis”.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását, alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Egyebek mellett előadta, az elsőfokú bíróság a megtámadás hiányában érvényes határozatot helyesen értelmezve marasztalta alperest. Alperes fizetési kötelezettsége az Alapszabályból következik, és nem függ alperes elismerésétől.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan.

Az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény 2.§ (1) bekezdése kimondja, az egyesülési jog alapján magánszemélyek, jogi személyek, valamint ezek jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetei - tevékenységük célja és alapítóik szándéka szerint - társadalmi szervezetet hozhatnak létre és működtethetnek.

A 3.§ (1) bekezdése értelmében a társadalmi szervezet céljának elérésének érdekében szervezi tagjai tevékenységét.

A 6.§ (1) bekezdése kimondja, a társadalmi szervezet alapszabálya az abban meghatározott célkitűzéseknek megfelelően biztosítja a szervezet demokratikus, önkormányzati elven alapuló működését, elősegíti a tagok jogainak és kötelességeinek érvényesülését.

A 11.§ akként rendelkezik, a társadalmi szervezet legfőbb szerve a tagok összessége, vagy a tagok által az alapszabályban meghatározottak szerint közvetlenül, vagy közvetett úton választott testület.

A 9.§ c) pontja pedig úgy rendelkezik, a tag köteles eleget tenni az alapszabályban meghatározott kötelességeinek.

A 10.§ (1) bekezdése azt is kimondja, a társadalmi szervezet valamely szervének törvénysértő határozatát bármely tag - a tudomására jutástól számított 30 napon belül - bíróság előtt megtámadhatja.

A fenti jogszabályi rendelkezésekből leszűrhető, a társadalmi szervezet céljai a legfőbb szerv által többségi akarattal kialakított határozatokban testesülnek meg. Az ilyen határozatok, még ha a tagok egyes csoportjainak konszenzusán is alapulnak, a legfőbb szerv aktusának (határozatának) és nem pedig polgári jogi megállapodásnak minősülnek.

Kétségtelen, a többség elvéből, a többségi határozatok primátusából következően a kisebbségi, egyéni érdekek sérülhetnek a kitűzött cél megvalósítása érdekében kifejtett szervezeti tevékenység során, és az alapszabályi célok megvalósulását az egyes piaci, gazdasági események is befolyásolhatják, megghiúsíthatják.

A jogszabály ugyanakkor a kisebbség, az egyes tagok számára jogvédelmet az esetleges törvénysértő határozatokkal szemben biztosítja, és pedig a határozat meghatározott határidő alatti peres úton történő megtámadásával. Az a határozat, amely bírósági felülvizsgálat tárgya nem volt, érvényesnek tekintendő és mind a társadalmi szervezetre, mind pedig a tagokra nézve kötelező erejű, végrehajtandó.

Az elsőfokú bíróság tehát helytállóan vizsgálta, hogy a felperesi küldöttközgyűlési határozatok alapján terheli-e alperest fizetési kötelezettség.

Az elsőfokú bíróság a 4/2002. számú határozatban írtak helyes értelmezésével állapította meg, hogy a határozat egyértelmű tartalma szerint a hatályosulásának két együttes feltételét az 1,5 milliárd forint állami támogatás biztosítása és az erről szóló rendelet 2002. február 25-ig történő kihirdetése, valamint az imitált és helyettesített tejalapú termékekkel összefüggő küldöttközgyűlési határozat meghozatala képezte. Nem volt tehát az önköltségi ár alatti értékesítés tilalmát megfogalmazó szabályrendszer megalkotása feltétel, mint ahogy arra az elsőfokú bíróság is helytállóan utalt.

Az kétségtelen, hogy a 22/2002.(III.30.) FVM rendelet a küldöttközgyűlési határozatban foglalt előírányzott időponthoz képest később került kihirdetésre, e

viszonylag rövid távú késedelem azonban, figyelemmel arra is, hogy a korábban már idézett rendelettel az ott meghatározott feltételeknek megfelelő személyi kör részére nyílt meg a támogatás igénybevételeének lehetősége, tehát a határozat 1. pontjában írt kötelezettséggel érintett tagi kör és az FVM rendelet alapján támogatásban részesíthetők köre között nincs szoros személyi összefüggés. A támogatás pályázat útján történő elnyerése csak lehetőség volt, nem alanyi jogú juttatás, ilyen módon a támogatásról hozott rendelet, illetve annak kihirdetésének időpontja közvetlenül nem érintette alperes vagyoni viszonyait.

Helytállóan foglalt állást tehát az elsőfokú bíróság, amikor úgy ítélte meg, önmagában a kihirdetés késedelme nem szolgálhat alapul az alperes fizetési kötelezettsége alóli mentesüléséhez.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság helytállóan kötelezte alperest a perbeli határozatokon alapuló termelői és feldolgozó EU-csatlakozási díj megfizetésére.

A kifejtettek szerint a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a)-b) pontja, (5)-(6) bekezdése, és a 4/A.§ (1) bekezdése alkalmazásával megállapított - áfát is magában foglaló - ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére.

Az alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték állam általi viseléséről rendelkezés a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdésén és 15.§-án alapul.

Budapest, 2008. március 28.

. Rózsa Éva s.k.
a tanács elnöke

Dr. Rutkai Éva s.k.
előadó bíró

. Felker László s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Sárközi Veronika
bíróági ügyintéző